

Med Pigegruppen i Sydafrika

Fire piger fortæller om turen

Af Lene Byriel, journalist

I efteråret 2006 rejste 8 unge piger og tre voksne medarbejdere på en 16 dages tur til Sydafrika. Danni, Michella, Tania og Jasmin var blandt deltagerne. Formålet var bl.a. at give pigerne nogle nye oplevelser, fx gennem møder med lokalbefolkningen.

- Vi skulle se, hvad forskellene var på, hvordan man lever dernede, og hvordan vi lever herhjemme. Vi skulle også se, hvordan det var for gangsterpigerne dernede – hvordan det var med kriminalitet og den slags, fortæller Michella på 16 år.

Ideen var også at ryste gruppen af piger endnu mere sammen:

- Vi skulle også lære hinanden bedre at kende på turen, komme bedre ind på hinanden, siger Jasmin på 15 år.

Ingen af pigerne kendte til Sydafrika i forvejen. En af de voksne, der er tilknyttet pigegruppen, havde opholdt sig der, så hun havde kontakter og kendskab til landet. Udover de mere ferieprægede oplevelser skulle pigerne møde familier i forskellige ghettoer og unge på deres egen alder samt besøge fængsler og tale med de indsatte.

Tania på 19 år har svært ved at sige, hvad der gjorde mest indtryk:

- Det var det hele. Det var en rigtig fed tur. Også at opleve ghettoerne og de steder, vi boede. At opleve noget nyt, hele tiden se noget nyt. Jeg har fx set fattigdom før, men det her var på en helt anden måde. Alligevel var der så mange gode oplevelser. Sydafrika har været en af de største oplevelser, jeg har haft i mit liv.

Jasmin er enig:

- Bare det at komme derud og se det hele var en stor oplevelse. Jeg har rejst meget og set mange lande, men det her var anderledes. Det var slet ikke, som jeg forventede. Når man ser noget om Afrika, ser man kun noget negativt – der bliver ikke vist nogen gode sider. Så jeg havde bare troet det var sådan. Og det var det jo slet ikke.

En af de ting, der overraskede pigerne var, hvor meget der blev kigget på dem. De opholdt sig steder, hvor turister normalt ikke flokkes, og det var tydeligt, de ikke var lokale. Det vakte opsigt. At pigerne har forskellig etnisk baggrund, men alligevel færdedes tæt sammen, vakte endnu mere opsigt.

- De kiggede meget, fordi vi var så forskellige i bl.a. hudfarve. De var meget nysgerrige, ikke fordi de var sure, men fordi de syntes, det var fedt, vi gik rundt med hinanden arm i arm, siger Michella.

Fattigdom

En af de ting, der overraskede pigerne, var den voldsomme fattigdom, de mødte. En dag var de på McDonald's, og gennem glasruden kunne de se en gruppe unge mennesker, der stod på gaden og

sniffede lim. Pigerne bestilte ekstra mad, lod være med at spise op, og gav deres colaer, burgere og pommefrites til dem:

- Vi sad med vores mad, og mens vi sad og spiste, kunne vi bare se, de stod der. De bad om penge, men det ville vi ikke give dem. Så ville de måske bare bruge dem på stoffer. Vi havde også fået at vide, at hvis først vi gav én penge, så skulle man give til mange flere. I stedet gav vi dem mad og cigaretter, siger Tania.

Pigerne kunne ikke undgå at sammenligne det, de så i Sydafrika, men det, de kender herhjemme fra:

- - Min største oplevelse var, da vi var ude i de fattige områder. Det var det, der gjorde størst indtryk på mig, og det er det, jeg tog mest med hjem. Tænk, at man kunne bo sådan. Jeg tænkte på, hvordan mit eget liv herhjemme er. Der er så meget hjælp her i Danmark sammenlignet med, hvad vi har set dernede. Der var helt små børn, der tiggede om mad. De har det rigtig hårdt, men folk er stadig glade. De har stadig en gnist og en livsglæde, selvom de er fattige. Et sted var der nogle børn der ville have autografer, og vi skulle hele tiden tage billeder af dem med vores digitalkameraer, så de selv kunne se dem, siger Michella.

I fængsel

Et af de besøg, der var planlagt hjemmefra, var en tur til et fængsel. Her fik pigerne lejlighed til at se, hvordan bl.a. piger på deres egen alder levede: Masser af mennesker på ufatteligt lidt plads under elendige forhold. Flere af dem, de talte med, sad fængslet for mord. Andre havde fået lange domme for fx butikstyveri. Nogle havde deres små børn i fængslet, en enkelt pige var blevet gravid, mens hun sad inde.

Hvorfor tror I, I skulle snakke med nogen, der sad i fængsel?

- For at opleve, hvordan de havde det der. Måske for at skræmme os. Det var også ret skræmmende, men der er jo stor forskel på, hvordan det er dernede og så herhjemme. Vi tænkte ”Godt vi ikke bor dernede og kommer i fængsel dernede”. Det er bare luksus herhjemme, siger Danni på 16 år.

- Der var også rigtig mange, der manglede tænderne – nogle af dem havde smadret tænderne eller havde fået dem trukket ud. I starten var det fordi, tænderne blev syge, og de ikke havde råd til at få dem lavet eller bare ikke børstede tænder. Men fordi der var så mange, der manglede tænderne, var det faktisk blevet en slags mode blandt dem, siger Michella.

Pigerne oplevede, at retssystemet er helt anderledes. De indsatte fortalte dem, at man sagtens kunne sidde varetægtsfængslet i tre år, selvom man er uskyldig – det går meget hurtigere, hvis man bare tilstår – og den tid, man sidder varetægtsfængslet, bliver ikke trukket fra. Flere fortalte også, at hele systemet var korrump.

Sammen hele døgnet

En af de store udfordringer for pigerne var, at de på turen skulle være sammen med hinanden – og de voksne – døgnet rundt. Pigerne oplevede, at det var hårdt at være så mange forskellige mennesker sammen i så lang tid.

Der gik da heller ikke særlig lang tid, før der opstod problemer i gruppen – det startede med at være en konflikt om, hvem der skulle sove hvor, og siden udviklede det sig til en form for klikedannelse, hvor nogle følte sig udenfor. Der blev holdt et fællesmøde, hvor der blev talt om tingene:

- Man skulle række fingeren op, når man talte. Det var lige som at være i skole, og det endte lidt i kaos, fordi folk begyndte at diskutere alt muligt. Det blev faktisk bare værre af det, siger Tania.

Efterhånden blev problemerne dog løst. Pigerne følte selv, de fik snakket om tingene – og erkendte, at det bare ER hårdt at være så mange sammen, når man er så forskellige. Hvis nogen havde det svært, var der ikke mulighed for at trække sig – alle blev automatisk involveret, og alle vidste, hvad der foregik.

- Det var svært, at vi ikke bare kunne enes og bare være sammen. Men jeg havde godt nok heller ikke regnet med andet. Jeg havde forestillet mig, at der ville komme skænderier. Det er klart, vi er piger, og vi er sammen hele tiden. Det gik bare mig meget på, at vi ikke bare kunne enes, siger Michella.

Jasmin er enig:

- Jeg havde nok regnet med, at der ville være lidt problemer, men ikke så mange.

Derhjemme havde pigerne ikke haft de store problemer med at enes. Her har de heller ikke været vant til at være særlig meget sammen uden for Pigegruppen. Men på turen til Sydafrika var de sammen døgnet rundt og så hinanden fra helt andre sider. Det gav af og til sammenstød. Til gengæld betød det tætte samvær også, at de kom langt bedre ind på livet af hinanden.

Danni var næsten ny i Pigegruppen, da de tog af sted:

- Jeg syntes, det var fedt, at jeg kunne lære de andre at kende på den måde. Jeg er i forvejen en meget åben person, der havde nemt ved at tale med dem, men det gjorde det endnu bedre, at vi så var dernede – man kommer hurtigere ind på hinanden, siger hun.

En anden ting, der var nyt for pigerne, var at være sammen med voksne, der ikke var deres egen familie, døgnet rundt. Det var ikke altid lige nemt.

- Jeg havde brug for at være lidt væk fra de andre, specielt de voksne, nogle gange, siger Tania.

Danni er enig:

- Jeg synes også, at de voksne nogle gange var ret uretfærdige og gjorde forskel. Det kunne man godt mærke, og det var ret nederen.

Hjemkomsten

Alt i alt var turen en af de største oplevelser i pigernes liv. Det intense samvær, de mange nye indtryk og oplevelser gjorde, at de allerede på vejen væk derfra vidste, at de ville komme til at savne det hele i lang tid.

- Man var vant til at være sammen med totalt mange piger, og så kommer man pludselig tilbage til sit værelse derhjemme, og så er man helt alene. Man er vant til at kunne snakke hele natten, og lige pludselig er de andre bare væk, siger Jasmin.

Pigerne syntes, at det var svært at forklare om alt det, de havde oplevet, til deres venner og familier. Godt nok er der billeder at se og videoklip at vise, men det er bare ikke det samme – det er for svært at beskrive.

- Vi var ude et sted, hvor vi hørte nogle piger, der sang for os. De havde nogle helt vilde stemmer, og de kunne virkelig synge. De kunne virkelig være blevet til noget, hvis de havde boet et andet sted. Når folk herhjemme hører om det eller ser det, så er det bare tre piger, der synger. Men vi var der, og det var virkelig en oplevelse for os. Det er svært at forklare, siger Danni.

Siden har pigerne været ude på forskellige skoler for at holde foredrag om turen. En gruppe socialarbejdere har også set billeder fra turen og hørt om pigernes oplevelser og erfaringer. Alle piger føler, de har fået meget ud af turen:

- Man skal være taknemmelig for det man har! Jeg har i hvert fald lært at være rigtig glad for det, jeg har. Tænk, hvis jeg boede dernede. De havde bare ingenting. Jeg er glad for at bo i Danmark – og de ting, jeg har her. Man kan lige pludselig se det, når man kommer væk, siger Danni.

Michella er enig:

- Jeg har også lært at sætte mere pris på det, jeg har. Og ikke stræbe så meget efter det, jeg ikke kan få. Fordi de har INTET i forhold til det, jeg har. Selvfølgelig har de kærlighed og alt det der, men materielle ting, der har de ingenting.

Tania har fået en idé efter turen:

- Efter jeg er kommet hjem, har jeg fået lyst til sådan noget frivilligt arbejde, hvor man rejser derned og hjælper dem. Det kan godt være, det aldrig bliver til noget, men jeg kunne rigtig godt tænke mig at gøre det, for jeg synes, det er synd for dem, at de skal leve sådan.

At være sammen med de andre piger og de voksne, har betydet, at hun har ændret sine fremtidsplaner:

- Jeg har også lært, jeg ikke vil være pædagog alligevel – det har jeg ellers villet i flere år. Jeg ville aldrig kunne klare at have så mange piger omkring mig, som har så mange problemer. Der var for meget kaos! Man har sine egne problemer, og så man får pres i hovedet af at høre om andres problemer. Så det tror jeg ikke vil være nogen god idé foreløbig. I stedet er jeg lige begyndt på en uddannelse som tandklinikassistent.

Jasmin har også ændret sig efter turen:

- Jeg har lyst til at sige til alle dem, der går rundt herhjemme og tror, de er gangsterdrenge og -piger – dem, der render rundt og ruller folk og spiller smarte: Tag jer sammen. I skal ikke gøre det, I har et godt liv herhjemme, I får mad på bordet hver dag. Jeg har også lært noget om mig selv. Før i tiden var jeg sådan en, der tit kom op at slås. Nu er jeg holdt op med det. Jeg var egentlig stoppet, før vi tog af sted, men nu er jeg blevet mere sikker: Det gider jeg ikke mere. Der er også sket noget i forhold til andre piger. Før i tiden sås vi ikke uden for pigegruppen, men nu snakker vi meget mere sammen og har lært hinanden meget bedre at kende.

Gode råd til andre

Pigerne vil klart anbefale andre projekter eller grupper af unge at rejse ud sammen. De har dog nogle gode råd til andre, der vil prøve det:

- I skal snakke rigtig meget sammen, inden I tager af sted. Tal om, hvordan I vil løse de konflikter der opstår. Man kan selvfølgelig ikke forberede den slags helt, men det er en god idé at snakke om det alligevel.

- Man skal være forberedt på, at man måske godt kan komme til at sige nogle hårde ting til hinanden, selvom man måske ikke mener det så slemt. Det kan være, man bare har brug for at være lidt alene. Det er en god idé at fortælle hinanden, hvordan man er, og hvordan man reagerer i forskellige situationer.
- Undervejs skal I hjælpe hinanden og sørge for, at alle føler sig godt tilpas. Man skal tage hensyn til hinanden og hinandens følelser. Det skal man være ekstra opmærksom på, for der er ikke nogen steder at gå hen og være alene. Det kan være, det bare er det, man har brug for, og det skal man respektere.
- Hvis der fx er en konflikt mellem nogle af deltagerne, så skal man prøve at hjælpe hinanden med at få den løst så hurtigt som muligt – ellers går det ud over turen.
- De voksne skal være lige som de plejer at være i Danmark og have en god kontakt med de unge. De skal ikke blande sig alt for meget – tit kan vi selv løse problemerne. De skal også passe på med at tage parti og gøre for meget forskel. Ellers får de totalt modstand.
- I skal bare gøre det: Tag af sted!

Læs mere om Pigegruppen på www.pigegruppen.dk